

Veturilo zamiast miejsc parkingowych

Pod koniec marca operator miejskich rowerów zdecydował się przenieść stację Veturilo z wysepki przy ulicy Mińskiej w okolice ulicy Grochowskiej 338, zabierając tym samym dziesięć miejsc postojowych. Na reakcję mieszkańców nie trzeba było długo czekać. Jeszcze przed świętami pan Leszek Siejka zorganizował protest, który bardzo szybko poparło ponad 100 osób. Jeśli ktoś jeszcze chce wyrazić swoje poparcie dla akcji protestacyjnej, proszony jest o kontakt z inicjatorem protestu bądź Radą Osiedla Kamionek.

Głównym powodem protestu jest fakt, że w okolicy brakuje miejsc parkingowych, a po-

przez zmianę lokalizacji stacji rowerów miejskich (z niefortunnej na jeszcze gorszą według inicjatorów protestu) pozbawia się klientów jednego z największych supermarketów na Kamionku możliwości swobodnego, bezpiecznego i zgodnego z prawem drogowym pozostawienia samochodu. Co ważne, miejsca parkingowe zlikwidowano przy dwunastopiętrowym budynku, który nie dysponuje ani własnym parkingiem, ani odpowiednim zapleczem.

Rowery miejskie popieramy, utrudnianie mieszkańcom życia – nie. *Zabrakło konsultacji z mieszkańcami, nie zasięgnięto opinii Rady Osiedla Ka-*

mionek – czytamy na oficjalnym profilu Rady Osiedla Kamionek na jednym z portali społecznościowych. Jak zapewniają w innym poście przedstawiciele Rady Osiedla Kamionek: *Można wskazać co najmniej trzy lokalizacje w pobliżu, gdzie stacja Veturilo nie kolidowałaby z interesem innych niż rowerzyści użytkowników drogi publicznej.*

W historii Veturilo w naszej dzielnicy już miał miejsce jeden protest mieszkańców związany z lokalizacją miejskich rowerów. W 2013 r. została zlikwidowana stacja Veturilo w okolicy skrzyżowania ulic Walecznych i Peszteńskiej. Wtedy powodem był hałas związany z korzystaniem z rowerów w godzinach nocnych.

Olga Łęcka

Strategiczna i pachnąca chlebem Wiatraczna

W końcu XIX w. w wyniku dokonywanej parcelacji terenów Emilianowa i Florentynowa wytyczono od osady oznaczonej hipotecznie „Dobra Grochów – Wiatrak” drogę wiodącą do Traktu Brzeskiego. Dobra przyjęły nazwę od znajdującego się w okolicy wiatraka. Toteż gdy po przyłączeniu Grochowa do Warszawy dotychczasowe polne drogi przyjmowały nazwy miejskich ulic, dla niej zastosowana została zasada motywacji realnoznaczeniowej, związanej z rzeczywistym obiektem – wiatrakiem. Nazwana w 1919 roku ulica Wiatraczna dzięki swojemu korzystnemu skomunikowaniu z głównym traktem, a później z wybudowaną al. Waszyngtona nabierała coraz większego znaczenia.

Teodorówka

Już w 1913 r. część narożnego terenu wykupił Teodor Rajchert, nadając mu nazwę posesywną od swojego imienia – Teodorówka. W końcu 1918 r. ukończył budowę kamienicy, w której założył piekarnię „Europejską”. Wszystkie zabudowania składały się z trzech ceglanych budynków: jeden narożny od strony Grochowskiej, drugi w kształcie litery L z wysokim ceglany kominem stanowił ciągłą zabudowę wraz z parterową stróżówką i bramą wjazdową od ulicy Wiatracznej.

Piekarnia znana w całej okolicy, a także i po drugiej stronie Wisły, cieszyła się dużym uznaniem klientów. W połowie września 1939 roku zabudowania piekarni znalazły się na pierwszej linii frontu. Pocisk wystrzelony z granatnika, będącego na wyposażeniu Wehrmachtu, pozostawił do dziś ślad na elewacji. Piekarnia nie spłonęła, ale pociski i odłamki całkowicie zburzyły konstrukcję dachu. Pan Teodor Rajchert to postać niezwykła na tle dramatycznych czasów i zdarzeń na Grochowie. Podczas okupacji przekazywał chleb organizacji udzielającej pomocy biednym, ukrywał zagrożonych łapankami, pomagał działaczom konspiracyjnym. Kategorycznie odmówił podpisania volkslisty, pomimo że pochodził z rodziny

Piekarnia Rajcherta. Widok od ul. Grochowskiej w 2007 roku (fot. Anna Oleksiak)

kolonistów saksońskich. Zginął podczas bombardowania, 25.05.1944 r.

W lipcu 1946 roku rozpoczęło się postępowanie spadkowe po zmarłym właścicielu. Jednak spadkobiercy nie odzyskali nieruchomości przy ulicy Grochowskiej 101 i w 1955 roku została ona znacjonalizowana. Piekarnia stała się własnością Skarbu Państwa. Jednak dalej okolica pachniała świeżym chlebem, a w podwórzu utrzymywana była stajnia i dwa konie z furgonami, którymi jeszcze w początkach lat pięćdziesiątych ubiegłego stulecia rozwożono pieczywo. Piekarnię wspomina grochowski pisarz Andrzej Stasiuk: *Wiatraczna. Zapach chleba późną nocą snujący się z piekarni. Budynek z czerwonej cegły i z ceglany kominem wyglądał na trochę zrujnowany albo niedokończony gdzieś przed laty. Ale był żywy, ciepły i nad ranem pachniał gorącą, brązową skórką od chleba.* „Grochów” Andrzej Stasiuk

Przyszedł czas restytucji utraconych dekretem Bieruta majątków i rodzinie Teodora Rajcherta zwrócono nieruchomość. To czego nie uszkodziła wojna, w ostatnich latach zniszczone zostało przez brak opieki i dewastację najemców wewnątrz zabudowań. Budynek wpisano do rejestru zabytków. Jego opieką stan wymaga jednak dużych inwestycji finansowych, na które niestety spadkobiercy nie posiadają środków. Powoli kruszą się mury narożnej budowli z elewacją licowaną

czerwoną cegłą, a wysoki ceglany komin z uwagi na bezpieczeństwo zginął z grochowskiego pejzażu.

Zabudowania dawnej piekarni to najbardziej znany zabytek architektury Grochowa okresu międzywojennego. W ubiegłym stuleciu, wraz ze zbiornikiem wody dla parowozów na stacji kolejki wąskotorowej Grochów II, był wyznacznikiem zbiegu ulic Grochowskiej i Wiatracznej.

Stacja Grochów II

Pod budowę stacji i warsztatów odkupiono grunt od Kazimierza Baliszewskiego – właściciela wielu nieruchomości grochowskich. Około

1908 r. powstała stacja kolejki wąskotorowej łączącej Karczew z Jabłonką, na której zainstalowano 5 zwrotnic oraz budynek stacyjny do odprawy pasażerskich, z poczekalniami, kasami i z pomieszczeniami dla dyżurnych ruchu. Zaplecze techniczne z parowozownią, warsztatami, wieżą ciśnień z urządzeniami wodociągowymi i magazynami

Letniak kolejki jabłonowskiej (fot. Anna Oleksiak)

– głównie składami węgla znajdowało się w drewnianych budynkach przy zbiegu Wiatracznej i Grochowskiej. Cały obszar zajmowany dziś przez Galerię Rondo Wiatraczna (do niedawna Uniwersam Grochów) wraz z ulicą Korytnicką, Krypską i Czapełską rozparcelowany na niewielkie działki stał się miejscem, gdzie budowali swoje łuche i biedne domki kolejarze obsługujący zaplecze urządzeń stacji Grochów II. Wszystkie one spłonęły podczas nalotów w kampanii wrześniowej w 1939 roku.

cd. na str. 5

Z prac Rady Dzielnicy

Remont ulic Dęblińskiej, Młądzkiej, Kinowej i Białołęckiej

Rada Dzielnicy podjęła decyzję o przeznaczeniu dodatkowych środków w kwocie prawie 4,5 mln zł na remonty dzielnicowych dróg.

W tym roku przewidziane są remonty kilku ulic na terenie Pragi-Południe. Remontu doczeka się ulica Mładzka. Jest to ulica łącząca ul. Grochowską z Łukowską. Niestety jej stan pozostawia wiele do życzenia. Dlatego też ku zadowoleniu mieszkańców ulica zostanie wyremontowana. Nową nawierzchnię, chodniki i krawężniki zyska także ul. Kinowa na odcinku od ul. Stanisława Augusta do al. Waszyngtona. Przekazałem do Zarządu Dzielnicy postulaty mieszkańców dotyczące utrzymania obecnej liczby miejsc parkingowych na tym odcinku ulicy. Gruntowną przebudowę przejdzie ul. Dęblińska. Jest to ulica łącząca ul. Grochowską z Łukowską. Obecnie jej nawierzchnia wykonana jest z trylinki, jednak po remoncie zyska nową, równą nawierzchnię, chodniki, odwodnienie oraz

zostanie doświetlona nowymi LED-owymi latarniami.

Wybory do rad osiedli

Rada Dzielnicy podjęła uchwałę określającą tryb przeprowadzenia wyborów do rad osiedli na terenie Pragi-Południe. Na terenie naszej dzielnicy działa osiem rad osiedli. Zgodnie ze statutem rady osiedli są jednostkami pomocniczymi w dzielnicy. Czym się zajmują? Ich działalność bardzo często polega na alarmowaniu i sygnalizowaniu problemów dotyczących danego osiedla. Zazwyczaj są to interwencje dotyczące jakości chodników, stanu nawierzchni ulic etc. Jednak bardzo często osiedlowi radni wskazują na bardzo ważne sprawy. Radni osiedlowi pełnią swe funkcje społecznie i nie pobierają za swoją działalność wynagrodzenia.

Parkowanie na Jana Nowaka-Jeziorańskiego

Problem parkowania dotyczy wielu miejsc na terenie dzielnicy Praga-Południe. Sprawą miejsc wyznaczonych do parkowania w okolicy ul. Jana Nowaka-Jeziorańskiego i Stanisława Skalskiego zajęła się Komisja Zagospodarowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska, w której zakresie leży m.in. tematyka związana z organizacją ruchu na dzielnicowych ulicach. W sprawie organi-

zacji parkowania i wyznaczenia nowych przejść dla pieszych w tym rejonie dzielnicy wpłynęło do Urzędu Dzielnicy kilka petycji i wniosków mieszkańców oraz wspólnot mieszkaniowych z ul. Skalskiego oraz Jana Nowaka-Jeziorańskiego. W związku z powyższym planowane jest wyjazdowe posiedzenie komisji. O jego efektach poinformuję Państwa na łamach „Wiadomości Sąsiedzkich”.

Jaki miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla ogrodów działkowych w rejonie ul. Kinowej?

Od 4 kwietnia do 8 maja 2018 r. będzie wyłożony do publicznego wglądu miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ogrodów działkowych w rej. ul. Kinowej - część I. Jest to niezmiernie ważny dokument. Miejscowy plan określa przyszłe zagospodarowanie danego obszaru miasta. Bardzo ważne jest, aby odpowiednie zapisy tego miejscowego planu zapewniły niezagrożone funkcjonowanie ogrodów działkowych w rejonie ul. Kinowej i al. Waszyngtona. Dyskusja publiczna nad planem odbędzie się 17 kwietnia (wtorek) o godz. 17:00 w Centrum Promocji Kultury, przy ul. Podskarbińskiej 2.

Karol Kowalczyk

wiceprzewodniczący Rady Dzielnicy

Co słychać w Warszawie

Aglomeracja warszawska działa

Na początku ubiegłego roku mieszkańcy stolicy zostali zaskoczeni projektem ustawy aglomeracyjnej autorstwa posła PiS Jacka Sasina, który nie rozwiązując najważniejszych problemów każdej aglomeracji, czyli współpracy w zakresie komunikacji miejskiej, m.in. zakładał ograniczenie wpływu mieszkańców Warszawy na wybór swojego prezydenta. Dobrze, że prace nad tym złym projektem został poniesiony.

Jednak dla dobrego funkcjonowania Warszawy współpraca w aglomeracji jest niezwykle potrzebna. Dlatego cieszy fakt podpisania przez władze stolicy z ponad 30 okołowarszawskimi samorządami umowy o współpracy i współfinansowaniu biletów komunikacji miejskiej. Tańsze dla mieszkańców podwarszawskich miejscowości o około 30-40% bilety dojazdowe do stolicy oraz budowa nowych parkingów przy stacjach kolejowych z funduszy Unii Europejskiej powinny zachęcić do korzystania ze środków komunikacji miejskiej osoby dojeżdżające do pracy w stolicy. A to będzie oznaczało mniej samochodów w centrum miasta i mniejszy smog, na który coraz więcej z nas zwraca uwagę.

Nowa przychodnia na Styrskiej

Ostatnia sesja Rady m.st. Warszawy zaowocowała dużymi zmianami w budżecie Warszawy, w wyniku których o 200 mln zł zwiększone zostały środki na miejskie inwestycje. Zostaną one

przeznaczone m.in. na budowę Domu Dziennego Pobytu dla Powstańców Warszawskich na ul. Hrubieszowskiej, generalny remont budynku szkoły przy ul. Twardej, w którym znajdzie swoją siedzibę szkoła dla dzieci z wadami wzroku oraz Śródmiejski Dom Kultury, budowę nowego żłobka na Pradze-Północ i przedszkola we Włochach.

Mieszkańców Pragi-Południe, a przede wszystkim Gocławka i Grochowa, na pewno ucieszy informacja o przyznaniu środków na budowę niezwykle potrzebnej w tym rejonie przychodni przy ul. Styrskiej. W nowym czterokondygnacyjnym budynku znajdą swoją nową siedzibę przychodnie usytuowane dotąd w starych, niedostosowanych do wymagań NFZ budynkach: z ul. Zamienieckiej 73 i z ul. Gruzińskiej 6. Oprócz podstawowej opieki zdrowotnej, lekarzy pierwszego kontaktu i specjalistów swoją siedzibę będzie tam miała także Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży.

Władze dzielnicy zobowiązały się we własnym zakresie wyremontować drogi dojazdowe do przychodni, w tym ul. Styrską. Projekt budowlany jest w tej chwili na etapie ostatnich uzgodnień i poprawek, dzięki czemu inwestycja powinna zacząć się jeszcze jesienią tego roku i skończyć na początku 2020 r.

Kinowa jak nowa, czyli nowe inwestycje drogowe

Po przebudowie i remoncie ul. Kinowej od

Trasy Łazienkowskiej do al. Waszyngtona w ubiegłym roku, przyszedł czas na generalny remont tej ulicy na odcinku po północnej stronie al. Waszyngtona. Inwestycja ma zacząć się niebawem, a jej zakończenie planowane jest jeszcze w tym roku, przed końcem wakacji.

Ale to nie wszystkie inwestycje drogowe na Pradze-Południe. Twardej, asfaltowej nawierzchni doczekają się w tym roku ostatnie już piaszczyste ulice na terenie naszej dzielnicy: Makowska przy torach kolejowych i Dudziarska położona za bazą PKP na granicy lasu Olszynka Grochowska.

Ogólnomiejski program doświetlenia 100 ulic nowymi, jaśniejszymi lampami ledowymi obejmuje aż 22 przejścia dla pieszych znajdujące się na terenie Pragi-Południe. Dzięki tym zmianom bezpieczniej powinniśmy się czuć na przejściach m.in. Kinowa – Rozłucka, Międzyborska – Wąwolnicka, Podskarbińska – Kobielska, Dwernickiego – Mycielskiego, Szaserów – Nasielska, Jugosłowiańska – Kwiatkowskiego, Meissnera – Jantarowy Szlak, Zwycięzców – Niekłańska, Żupnicza – Chodakowska czy Międzyborska – Spalinowa.

Paweł Lech

przewodniczący Komisji Sportu, Rekreacji i Turystyki Rady m.st. Warszawy

Okulista - Szpital Grochowski

Poniedziałek 16⁰⁰-18⁰⁰ Warszawa ul. Grenadierów 51/59
 Środa 9⁰⁰-12⁰⁰

- Poradnia zeza
- Poradnia jaskrowa
- Poradnia okulistyka
- Ćwiczenia ortoptyczne

www.jaskra.org

koszt wizyty 100 zł zapisy : 500 - 523 - 499

Zagłosuj na najlepsze inicjatywy pozarządowe!

Do 30 kwietnia można głosować na najlepsze inicjatywy pozarządowe ubiegłego roku. Kampanie społeczne, projekty artystyczne, pikniki rodzinne, wydarzenia kulturalne i sportowe – te wszystkie działania realizowane są na co dzień przez organizacje pozarządowe. Aż 39 ubiegłorocznych inicjatyw zostało rekomendowanych do nagrody głównej w konkursie S3KTOR 2017.

Konkurs S3KTOR, organizowany przez Urząd m.st. Warszawy, to okazja do pokazania i wypromowania najlepszych inicjatyw podjętych przez organizacje pozarządowe. Przedsięwzięcie cieszy się niesłabnącą popularnością wśród organizacji – do tej pory w siedmiu edycjach konkursu wzięło udział blisko 900 inicjatyw. W obecnej, ósmej edycji konkursu zgłaszano inicjatywy w trzech kategoriach podstawowych: „Aktywizujący”, „Nowatorski” oraz „Programowy”. W konkursie może wziąć udział praktycznie każda organizacja działająca na rzecz mieszkańców miasta.

Do tegorocznej edycji konkursu zgłoszono łącznie 50 inicjatyw, z czego 39 otrzymało rekomendację. Najwięcej zgłoszeń nadesłano w kategorii: „Akty-

wizujący”. W kolejnym etapie inicjatywy zostaną nominowane przez zespoły robocze powołane przez Pełnomocnika Prezydenta m.st. Warszawy ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. W ich skład wchodzi na zasadzie równej reprezentacji przedstawiciele Branżowych Komisji Dialogu Społecznego, które działają przy biurach Urzędu m.st. Warszawy, oraz przedstawiciele biur. Umożliwia to efektywną współpracę osób ze środowiska pozarządowego z urzędnikami.

Pośród 9 inicjatyw, które zostaną nominowane przez zespoły robocze, Kapituła Konkursu S3KTOR 2017 wybierze zwycięzców każdej z trzech kategorii. Laureata nagrody Za Całokształt Grand S3KTOR wybierze Warszawska Rada Działalności Pożytku Publicznego. Zwycięzca otrzyma nagrodę pieniężną w wysokości 15 000 zł. Równocześnie do 30 kwietnia trwa głosowanie mieszkańców. Każda osoba może oddać swój głos na jedną z rekomendowanych inicjatyw za pośrednictwem formularza na stronie urzędu: <http://ngo.um.warszawa.pl/konkurs-sektor2017/>.

Organizacja, która zbierze najwięcej głosów, otrzyma Nagrodę Mieszkańców.

Natomiast na stronie: <http://ngo.um.warszawa.pl/konkurs-s3ktors3ktor-2017/lista-rekomendowanych-inicjatyw> można zapoznać się z opisami wszystkich rekomendowanych inicjatyw.

Głosowanie trwa tylko do 30 kwietnia!

Wojciech Pilich

Tramwaje w blasku nowych lamp

Wszystko wskazuje na to, że tramwaje po Grochowie będą jeździły w blasku nowych lamp. Zarząd Dróg Miejskich pod koniec marca ogłosił przetarg na dostawę i montaż opraw oświetleniowych wraz z wymianą pionów zasilających na słupach trakcji tramwajowej biegnących od Teatru Powszechnego do ronda Wiatraczna.

W ramach prac wykonane zostaną obliczenia natężenia światła emitowanego przez oprawy oświetleniowe zainstalowane na wskazanych słupach trakcyjnych. Wprowadzone zmiany przyczynią się nie tylko do poprawy estetyki, ale przede wszystkim do poprawy bezpieczeństwa wszystkich użytkowników drogi. Wybrany wykonawca od momentu podpisania umowy będzie miał 3 miesiące na przeprowadzenie prac – czytamy na oficjalnej stronie internetowej Zarządu Dróg Miejskich.

Institucja ogłosiła także przetarg na oprawy oświetleniowe trasy tramwajowej biegnącej al. Jana Pawła II.

Olga Łęcka

Wiadomo, kto stworzy koncepcję lokali usługowych

W poprzednim numerze „Wiadomości Sąsiedzkich Grochów” w materiale pt. „Lokale usługowe – my zdecydujemy, co w nich powstanie” pisaliśmy o przetargu na opracowanie koncepcji na wykorzystanie lokali użytkowych na Kamionku oraz przy Dworcu Wschodnim, a także w sąsiadującej z nimi dzielnicy Praga-Północ. Wraz z końcem marca Urząd m.st. Warszawy poinformował, że opracowaniem koncepcji na wykorzystanie pustostanów zajmie się firma EY.

– W ramach Zintegrowanego Programu Rewitalizacji rozpoczęliśmy kolejny projekt, który dotyczy długofalowego planu zarządzania miejskimi lokalami użytkowymi – mówi Michał Olszewski, wiceprezydent m.st. Warszawy, dla strony um.warszawa.pl i dodaje: – Ten projekt jest ważny nie tylko dla Pragi, ale też dla całej Warszawy. Chcemy przecierać szlaki ku nowoczesnemu myśleniu o zarządzaniu miejskimi przestrzeniami. Praga ma potencjał, aby stać się jednym z najbardziej popularnych miejsc spędzania wolnego czasu.

Koncepcja zarządzania lokalami użytkowymi powstanie, aby ożywić rynek gospodarczy w części Pragi-Południe oraz Pragi-Północ. Na Kamionku, w okolicy Dworca Wschodniego oraz na Starej i Nowej Pradze łącznie jest 619 lokali, które niedługo staną się pracowniami rzemieślniczymi czy kawiarniami. Wszystko zależy od tego, jakie usługi i prowadzone działania wskażemy w konsultacjach społecznych.

– To pierwszy projekt o takim charakterze w Polsce realizowany na tak dużą skalę. Bardzo wierzymy w potencjał, jaki ma w sobie Praga i chcemy pomóc go uwolnić – mówi Anna Kicińska, Lider Grupy Rynku Nieruchomości EY w regionie CSE i dodaje – Celem działań jest m.in. aktywizacja gospodarcza tego obszaru, wykreowanie „mody na Pragę” i zwiększenie atrakcyjności dla obecnych i nowych mieszkańców. W przygotowaniu strategii wykorzystamy nowe technologie, oprzemy się na globalnych trendach i będziemy współpracować z siecią ekspertów EY w Europie – czytamy na oficjalnej stronie internetowej Urzędu m.st. Warszawy.

Olga Łęcka

Dwa kameralne budynki po 6 mieszkań w otulinie Mazowieckiego Parku Krajobrazowego

WILLA MIĘDZYLESIE
MIEJSKIE ŻYCIE W OTOCZENIU ZIELENI

- Pow. **60–80 m²** już od **7040/m²**
- Mieszkania na parterze z własnymi ogródkami.
- Mieszkania na piętrze z przestronnym poddaszem.
- W pobliżu pełna infrastruktura społeczna i świetny dojazd do centrum.

ul. Czarnołęcka 25
Warszawa-Międzylesie

tel.: **697 100 006**
biuro@willa-miedzylesie.pl

www.willa-miedzylesie.pl

Marcowe spektakle tylko zaostrzyły apetyty! Zarówno aktorów, jak i publiczności. I z tej okazji w kwietniu będzie powtórka. W imieniu grupy Grochów Grochów działającej przy Teatrze Akt zapraszamy **15 kwietnia** o godz. 16.00 i 19.00 na dwa spektakle „Sted go”. Wcześniej dla tych, którzy nie lubią zapuszczać się na Łazienką 9 po zmroku, a późniejszy dla preferujących wieczorową porę. GROCHÓW GROCHÓW zaczął swoją działalność przy Teatrze Akt w 2015 roku. Skupia pasjonatów teatru o różnorodnych zainteresowaniach i doświadczeniach teatralnych oraz w różnym wieku. Dalsze poszukiwania w dziedzinie teatru ruchu i szukanie kontekstów lokalnych doprowadziły grupę teatralną GROCHÓW GROCHÓW do twórczości Edwarda Stachury.

Poeta, pisarz, pieśniarz i wędrowiec przez wiele lat związany był z Grochowem, aczkolwiek czuł się obywatelem świata i jego ojczyzną mogła być Polska, Francja, a nawet Meksyk (sted to po norwesku miejsce, miasto, tam gdzie Stachura był, tam było jego miejsce). W swojej twórczości zadawał pytanie o sens życia, twórczości. Według niego, po-

ezja zmierzająca ku prawdzie musi być dopełniona życiem, powinna się urzeczywistnić poza kartką papieru i rzędami wersów. Wszelka poezja pisana jest poezją abstrakcyjną, poezja konkretna to poezja niepisana, po prostu całe życie. Stąd może przekonanie Stachury, że poezja urzeczywistnia się nie tylko za pomocą słowa, ale także tańca, ruchu, muzyki. Wymagał, by słowo przechodziło na drugą stronę i stawało się ciałem: żywym lub martwym. To jego maksymalne, nieumiarkowane i zachłanne „zagłądanie pod powierzchnię”, cudne manowce, widok nad widoki, zjaw realna, biała lokomotywa, kropka nad ypsylonem, gałązki jabłoni to było poszukiwanie swojego miejsca na ziemi, którą tak opiewał swoim pisaniem. Poszukiwania doprowadziły go do stopniowej depersonalizacji zarówno w twórczości, jak i w życiu. To droga rozmowy ze swoim sobowtórem, swojego pomniejszania, by sobą nie przesłaniać i zobaczyć więcej, doprowadzenia do bezosobowego „się”, zastąpienia „człowieka-Ja” przez „człowieka-Nikt”, doprowadzająca do przemiany świadomości i przekroczenia egoizmu poprzez zatracenie. Jego teksty dowodzą niezłomności, nie zmienia może świata, ale i świat go nie zmieni. Skazany na mękę nie do wytrzymania, nie do udźwignięcia przez żadnego ze śmiertelnych, mówi nam „Byli tacy, co rodzili się. Byli tacy, co

umierali. Byli też i tacy, którym to było mało”. GROCHÓW GROCHÓW nie zachłyśnie się słowami, nie są one nigdy tym, co próbują opisać.

W dużej mierze obraz i ruch będzie opisem nieśmiertelnego życia.

Komu w drogę, temu teraz.

Niech żyje życie!

- występują: Anna Ługowska, Dorota Mrozowicka, Dominik Muraszko, Heniek Małolepszy, Marek Wasilewski, Marta Szuchnicka, Mirek Barbachowski, Mirella Kurkowska, Monika Kowalska
 - muzyka: Robert Jędrzejewski
 - światło: Krzysztof Skarzyński
 - stedopis: Marek Kowalski
 - opieka artystyczna: Marek Kowalski, Tomasz Musiałowicz
 - wstęp wolny - rezerwacje - kontakt@teatrakt.pl
- Spektakl „Sted go” realizowany w ramach projektu Grochów Grochów współfinansowanego przez m.st. Warszawę.

Marek Kowalski

Szkoła Rodzenia
dom narodzin
Hotarzyni Grzybowskiej

SZKOŁA RODZENIA

założona w 1996 roku

Warszawa
ul. Żegańska 1a
Wawerskie
Centrum Kultury

INFO:

www.domnarodzin.pl

ZAPISY:

zajecia@domnarodzin.pl

KONTAKT:

500 043 707

- **Bezpłatne kursy 5 tygodni**
- **Dogodna forma wykładów**
- **Przyjazna atmosfera**
- **Interesująca formuła warsztatów**

cd. ze str. 1

Po wojnie „jabłonowski samowarek” przegrał konkurencję z elektryczną linią kolei nadwiślańskiej i tramwajową linią biegnącą ulicą Grochowską w kierunku Gocławka. Kolejka przestała kursować 1 lipca 1952 roku. Tory przebiegające przez rondo zostały usunięte dopiero w 1959 roku.

Obiekty fabryczne

Działacze powstałego w 1916 r. Towarzystwa Przyjaciół Grochowa stawiający wielkie wyzwania w kierunku uprzemysłowienia dotychczas biednego Grochowa zachęcali do przenoszenia się znanych firm przemysłowych z lewobrzeżnej Warszawy, gdzie coraz bardziej już ograniczano ich rozbudowę. Tak powstawały wzdłuż ulicy Grochowskiej liczne fabryki. W okolicach ulicy Wiatracznej skupiło się wiele zakładów m.in. przemysłu metalurgicznego – choć nie tylko.

Odlewnia żeliwa Jarkowskiego oraz warsztaty mechaniczne uruchomione w 1920 roku, przeniesione z Leszna na Grochów, wykonywały wszelkie zamówienia w zakresie odlewów żeliwnych i wyrobów z żelaza kuto-lanego.

Garbarnia Konarzewskiego (fot. Autor nieznan)

Na niezwykle popularnych niemieckich fotografiach z okresu okupacji hitlerowskiej widnieje obiekt fabryczny z wysokim kominem przestrzelnym na wylot – to stojąca tuż obok odlewni garbarnia Konarzewskiego.

„Gazeta Handlowa” z 1937 r. opublikowała artykuł „Oryginalny pomysł ratowania upadłej firmy”. Rzecz była o firmie garbarskiej „Marceli Konarzewski” oraz ciągu zabudowań wzdłuż ulicy Grochowskiej i Wiatracznej. W końcu lat 20. właściciel popadł w kłopoty finansowe. Chcąc ratować firmę, rozpiął listy do 2000 zakładów przemysłowych z prośbą o pożyczkę kwoty 200 zł (w przedwojennej walucie) zabezpieczoną weksłami jako pomoc dla upadającej firmy. Jednakże Związek Garbarzy podjął uchwałę uznającą pomysł Konarzewskiego za niedopuszczalny. Bankructwo okazało się faktem i w 1930 roku Marceli Konarzewski zmuszony został sprzedać posiadane posesje na rogu Grochowskiej i Wiatracznej. Jedną z nich kupili Bracia Albertyni, budując Zakład Wychowawczy dla chłopców. Parterowy budynek z czerwonej cegły tuż przy odlewni żelaza ofiarował Towarzystwu Przyjaciół Grochowa na jego siedzibę.

Przy ulicy Kaleńskiejką miały swoją siedzibę Strażackie Zakłady Przemysłowe – firma założona w 1925 r. produkująca kompletny sprzęt przeciwpożarowy oraz parciane węże. Obok w oddzielnym budynku mieściła się sztancownia galanterii metalowej Józefa Chylińskiego założona w 1898 r., produkująca wyroby ozdobne, pamiątkowe, odznaki i medale.

Do specjalnie wzniesionych budynków przy Wiatracznej w 1930 r. przeniesiona została z ulicy Dobrej wytwórnia blach dziurkowanych SITO rodziny Szelińskich założona w 1912 r. Produkowała sita metalowe (blachy dziurkowane) mające zastosowanie w kopalniach, kamieniołomach, przemyśle ceramicznym. Obok wyrobu blach dla celów przemysłowych produkowała blachy do urządzeń ogrzewczo-wentylacyjnych i konstrukcyjnych oraz zdobniczych.

Pejzaż okolicy po latach...

Centralny plac Grochowa – dzisiejsze rondo Wiatraczna – uznany przez okupanta za strategiczny, został poważnie zniszczony w czasie kampanii wrześniowej 1939 r.

O ważnym węźle komunikacyjnym – Stacji Grochów II świadczy tylko symboliczne nawiązanie w architekturze wysokiego budynku inspirowanego wyglądem kolejki wąskotorowej.

Na kamienicy przy rondzie (Grochowska 215) słynącej z peerelowskiej reklamy trójwymiarowej POLDROBU starsi grochowianie pamiętają wyświeczone w końcu lat 40. wieczorne seanse filmowe. Dziś fasadę kamienicy pokrywa styropianowe ocieplenie – znak czasu!

Jeszcze do 1949 r. na ulicy Wiatracznej działał tzw. trójkąt umożliwiający tramwajom zmianę kierunku jazdy. Budowę trójkąta rozpoczęto przed powstaniem al. Waszyngtona w 1929 r. i jako jedyna ważna strategiczna inwestycja ukończona została przez Niemców. Jego fragment pozostał w bruku jezdni jeszcze do 1968 r.

Ceglany budynek – obiekt sentymentalnych wspomnień o zapachu świeżego pieczywa ciągle czeka na ratunek – czy znajdzie się inwestor? Tymczasem dalej „kruszy się” na oczach mieszkańców codziennie mijających ten jeden z najdawniejszych obiektów zabytkowych Grochowa. Kultowy budynek Uniwersamu zastąpił nowoczesny 17-piętrowy budynek Galeria Rondo Wiatraczna.

Reklama z czasów PRL na kamienicy przy ul. Grochowskiej 215

Pracownia rurek z Wiatraka – widoczna maszyna do napełniania rurek wykonana przez pana Konstantego

Powstałe skrzyżowanie ulicy Grochowskiej z wybudowaną w 1939 r. aleją Waszyngtona dopiero w 2003 r. zarejestrowane zostało w Miejskim Systemie Informacyjnym z nazwą rondo Wiatraczna, choć z punktu widzenia ruchu drogowego nie jest rondem – skrzyżowaniem o ruchu okrężnym.

Z sentymentalnych wspomnień pozostały grochowianom najlepsze na świecie „rurki z Wiatraka”. Ale czy jeszcze długo? Wszystko zaczęło się 60 lat temu...

Konstanty Pietrzykowski, mistrz cukierniczy, opracował sam recepturę, skonstruował z maselniczki maszynę do nabijania rurek, a ogromny mikser do ubijania śmietany, wyprodukowany w Niemczech w czasie wojny, kupił od Rosjan na ziemiach odzyskanych. Tak rozpoczyna się opowieść o rurkach z Wiatraka. Nim jednak do tego doszło, pan Konstanty odbył długą drogę. Jako 16-letni chłopiec po utracie rodziców poszedł na praktykę do cukiernika, a za swoją pracę dostał dach nad głową i wyżywienie. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej, w której został ranny. Przez całą okupację hitlerowską tułał się po kawiarniach, szukając zatrudnienia. Po wojnie miał trzy cukiernie z pysznymi lodami własnej roboty na Targowej, Wilczej i na Bródnie, które władza ludowa upaństwowiła. Niestrudzony przeciwnościami pan Konstanty rozpoczął od zera „interes rurkowy” na Wiatracznej. Dzisiaj firmę prowadzi jego prawnuk Piotr razem ze swoją żoną Dominiką. To już czwarte pokolenie w rurkowym biznesie.

Dalsze zmiany...

Aktualnie trwają konsultacje społeczne nad planami obwodnicy śródmiejskiej wokół Pragi. Pod ulicą Wiatraczną ma powstać 900-metrowy tunel łączący kolejny odcinek trasy z estakadą nad torami kolejowymi i dalej poszerzoną ul. Zabraniecką oraz jej przedłużeniem do ronda Żaba. Przy ulicy planowane jest uruchomienie stacji kolejowej Warszawa Utrata, połączonej ruchomym chodnikiem z przystankiem Warszawa Wiatraczna (Emilianów) na linii otwockiej. Planowana inwestycja ma rozpocząć się najwcześniej w 2020 roku.

Anna Oleksiak

Do artykułu wykorzystałam informacje z następujących źródeł:

- Bogdan Pokropiński – Kolej jabłonowska
- Jerzy Kasprzycki – Korzenie miasta – Praga
- Fundacja Warszawa 1939 r - Ryszard Mączewski

Nie ma lepszego pakietu niż Orange Love. Zakład?

Telewizja,
internet i rozmowy
za jedyne

99⁹⁹ zł

Zapraszamy
do salonów **Orange**

sieć
#1

Założ się

z Orange

Abonament miesięczny 99,99 zł dotyczy umowy na 24 mies. na pakiet usług Orange Love (internet do 100 Mb/s, telewizja z pakietem optymalnym, abonament domowy i komórkowy). Zawiera rabaty za e-fakturę (5 zł) i za zgodę marketingową (5 zł), bez opłaty aktywacyjnej 49,99 zł. Szczegóły pod nr. 801 234 567 (opłata wg cennika), u sprzedawców oraz na orange.pl.

Kwiecień w CPK

Czy zima odeszła już na dobre? Podobnie jak większość z Was, my też mamy nadzieję, że tak. Jednak zanim rozpoczniecie sezon działkowy, komunijny i maturalny, przeczytajcie, co Wam proponujemy w drugiej połowie miesiąca.

15 kwietnia przygotowaliśmy dla Was koncert znakomitego brytyjskiego wokalisty, trębacza, kompozytora i autora tekstów Marka Shepherd. Ten ceniony artysta współpracował m.in. z Digbym Fairweatherem, Martynem Bennettem, Jonnym Bostonem i Tomem „Spatssem” Langhamem. W Polsce nawiązał współpracę z Januszem Muniakiem, Wojtkiem Karolakiem, Bogdanem Hołownią, Pawłem Kaczmarczykiem, Dymitrem Markiewiczem i Wojtkiem Kamińskim. Grywał między innymi w Piwnicy pod Harendą, na Zamku Królewskim w Warszawie, w Stodole, Klubie Rampa, krakowskim Jazz Clubie u Muniaka, na festiwalu Jazz Camping Kalatówki, a teraz zagości na scenie CPK. Startujemy punktualnie o godz. 19. Bilety (10 zł) na ten ciekawy koncert możecie nabywać już od początku miesiąca w naszej kasie.

19 kwietnia o godz. 19 po raz kolejny będziecie mieli okazję oddać się w objęcia bluesowym rytmem. Kogo tym razem zaprosi do CPK red. Zbyszek Jędrzejczyk? Przyjdźcie na ul. Podskarbińską 2 i przekonajcie się na własne oczy (i uszy).

Następnego dnia specjalnie dla naszej publiczności wystąpi Katarzyna Karasek-Gomez, której towarzyszyć będą Piotr Wrombel oraz Andrzej Rękas. Podczas koncertu „Po prostu piosenki” będziecie mieli okazję wsłuchać się m.in. w urzekające utwory z repertuaru gwiazd francuskiej estrady. Artyści wykonają też kilka autorskich kompozycji, a cały występ okraszają znanymi standardami jazzowymi. Pamiętajcie, **20 kwietnia**, godz. 19, wstęp wolny!

Chcielibyście potańczyć przy swingowej muzyce na żywo? Jeśli tak, to wracamy z cyklem, który powstaje we współpracy ze Studiem Tańca SWINGOUT.PL! W tym miesiącu potańcówka „Swing na Pradze” odbędzie się pod hasłem Bal Debiutantów. Jeśli przygodę z tańcami swingowymi zaczęliście w ciągu minionego roku, to jest to impreza właśnie dla Was. **21 kwietnia** załoga Studia zapewni muzykę w przyjaznym tempie, odpowiednim dla lindy hop, charlestona, bluesa, a także umiarkowanego collegiate shaga i balboa. Informacje o biletach znajdziecie na stronie www.swingout.pl, serdecznie zapraszamy!

22 kwietnia o godz. 19 pokażemy Wam film pt. „Róża” w reżyserii Wojciecha Smarzowskiego. Projekcja towarzyszyć będzie wystawie Hieronima Skurpskiego, pokazującą tło historyczne – Warmię i Mazury, skąd artysta pochodził. Akcja filmu toczy się w latach 1945-1946 na dawnym pograniczu polsko-pruskim i pokazuje losy mieszkańców tych rejonów tuż po II wojnie światowej. Film wstrząsający, polecamy go tylko widzom o mocnych nerwach. Wstęp na projekcję jest bezpłatny.

Czwartek **26 kwietnia**, godz. 19. Domyślicie się, co się wtedy wydarzy? Tak, to tradycyjne już spotkanie z Filipem Borowskim i jego Kabaretem „Filip z Konopi”. Tym razem czeka Was powtórka programu, który cieszył się olbrzymim zainteresowaniem – benefisu Krzysztofa Dzikowskiego! Niech nie zmyli Was jednak termin „powtórka”, użyty w poprzednim zdaniu. Program, który zaprezentują Filip i jego znakomici goście, zawierać będzie wiele nowości, dlatego zapraszamy również tych z Was, którzy mieli okazję być na pierwszej części benefisu. Krzysztofa Dzikowskiego nie trzeba chyba nikomu przedstawiać, jednak dla usystematyzowania wiedzy kilka słów o zacnym Jubilate. Znamie takie utwory jak „Anna Maria”, „Była to głupia miłość”, „Ciągłe pada”, „Dozwolone do lat osiemnastu”, „Gondolierzy znad Wisły”, „Mały Książę”, „Śpiewam pod gołym niebem”, „Tak bardzo się starałem” czy „Consuelo”? Tak, to właśnie jego przeboje! Swoją rolę w drugiej części benefisu zapowiedzieli m.in. Kamila Kamińska, Tadeusz Woźniakowski, Ireneusz Kowalski, Tadeusz Drożdża i wielu innych wykonawców. Serdecznie zapraszamy, bilety w cenie 15 zł można nabywać w kasie CPK już od początku miesiąca.

Więcej wydarzeń z naszego repertuaru znajdziecie na stronie internetowej cpk.art.pl oraz na naszym profilu na FB: facebook.com/cpkpp. Gorąco zapraszamy także do naszej siedziby przy ul. Podskarbińskiej 2.

Wojciech Matz

Dzięki zmianom powstanie przychodnia

22 marca br. okazał się bardzo ważny dla inwestycji w całej Warszawie, bowiem tego dnia stołeczni radni wprowadzili zmiany w budżecie miasta i Wieloletniej Prognozie Finansowej. Dzięki dodatkowym funduszom – aż 200 mln złotych – w Warszawie szykują się kolejne inwestycje, jednak nas najbardziej cieszy fakt, że w najbliższym czasie powstanie nowa przychodnia na Pradze-Południe.

Część puli pieniędzy zostanie przekazana na budowę przychodni przy ulicy Styrskiej. Do nowego, czterokondygnacyjnego ośrodka zdrowia o powierzchni ponad 3 tys. m kw. docelowo mają przenieść się przychodnie z ulicy Zamienieckiej 73 oraz Gruzińskiej 6. Jak czytamy na oficjalnej stronie internetowej Urzędu m.st. Warszawy: *W nowej przychodni będzie funkcjonowała Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży oraz podstawo-*

wa opieka zdrowotna dla dzieci i Zespół Leczenia Środowiskowego.

Nowa przychodnia to nie jedyna inwestycja, która powstanie dzięki dodatkowym funduszom. Dodatkowe 5 mln złotych radni przeznaczyli na program poprawy jakości dróg nieutwardzonych. W tym roku do programu zostały zakwalifikowane dwie ulice z Pragi-Południe – Makowska oraz Dudziarska. Jak zapowiada Urząd m.st. Warszawy: *Dodatkowe pieniądze drogowcy wydadzą także na poprawę bezpieczeństwa na ulicach.*

Olga Łęcka

OGŁOSZENIA DROBNE

Na naszych łamach można zamieścić dwa typy ogłoszeń drobnych:

- ogłoszenie tekstowe o objętości do 20 wyrazów – płatne 16 zł (brutto),
- ogłoszenie w ramce 43 x 20 mm – płatne 43,05 zł (brutto).

Zamówienia można dokonać do 20 dnia poprzedniego miesiąca pod numerem tel. **22 810 26 04** lub adresem e-mail: drobne.pragapoludnie@wiadomosciasiedzkie.pl.

Ogłoszenia publikujemy po wcześniejszym opłaceniu (gotówką lub przelewem).

- KUPIE STARE PROSPEKTY, KATALOGI MOTORYZACYJNE. TEL. 600 817 479
- Do księgowości na pół etatu. Wymagana znajomość obsługi komputera. Osoby zainteresowane prosimy o przesłanie CV (zawierającego zgodę na przetwarzanie danych) na adres zapisrekrutacja@gmail.com. Skontaktujemy się tylko z wybranymi kandydatkami/kandydatami.

GITARA – NAUKA GRY

Od pierwszej lekcji grasz i śpiewasz piosenki! Lekcje indywidualne, 15 lat doświadczenia w uczeniu.

Tel. 695-622-848

**OGRODY A-Z
MYCIE DACHÓW
PRACE WYSOKOŚCIOWE
790 55 47 46**

**Ocieplanie budynków,
MYCIE, MALOWANIE
Tel. 660 473 628**

**ZŁOTA RĄCZKA
+ ELEKTRYKA
+ SKŁADANIE MEBLI
tel. 503 150 991**

**CIĘCIE DRZEW
KOSZENIE ŁĄK
RĘBAK • WYWÓZ
790 55 47 46**

Wiadomości Sąsiedzkie Grochów – miesięcznik mieszkańców Grochowa i okolic

Zespół redakcyjny: Marcin Jędrzejewski (redaktor naczelny), Karol Kowalczyk, Izabela Głoskiewicz, Anna Oleksiak, Olga Łęcka (sekretarz redakcji).

Reklama: Artur Pawlak – tel. 884-864-592, e-mail: reklama.pragapoludnie@wiadomosciasiedzkie.pl

Kontakt z redakcją: tel.: 22-810-26-04, faks: 22-812-09-98, e-mail: redakcja.pragapoludnie@wiadomosciasiedzkie.pl.

Adres do korespondencji: 03-936 Warszawa, ul. Zwycięzców 20, lok. 2.

Wydawca: J-PROPERTY. ISSN 2299-4130. Nakład: 8500 egz. **Gazeta bezpłatna!**

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych i nie gwarantuje ich publikacji. Zastrzegamy sobie prawo dokonywania skrótów i korekty językowej. Za informacje zawarte w reklamach redakcja nie odpowiada.

Jesteśmy uczestnikiem programu

Na SZUMY W USZACH i ZAPALENIE ZATOK

polecamy:

1. **ZABIEGI LASEREM** tylko teraz **12** zabiegów w cenie **10 (100 zł zamiast 120 zł)**
2. **Aparaty REDUKUJĄCE SZUMY** (cena już od **800 zł**)

Przedłuż działanie swojego aparatu słuchowego dzięki **CZYSZCZENIU i OSUSZENIU** (koszt usługi **40 zł**)

Usługa obejmuje profesjonalne czyszczenie i osuszanie aparatu słuchowego i wkładki.

Wizytę proszę umawiać telefonicznie:

- **Przychodnia Goćław**, ul. Abrahama 16, gab. 202, tel. **22 671 03 44**
- **Gabinet Rembertów**, ul. Chruściela 13, tel. **693 579 640**
- **Przychodnia Saska Kępa**, ul. Saska 61, gab. 143, tel. **505 339 409**

■ **OGRODZENIA** ■
PANEL ■ SIATKA ■ PALISADA

MONTAŻ ■ SPRZEDAŻ
tel. 884 864 592

ppgrupp@gmail.com

USŁUGI BUDOWLANE

- budowa
- remont
- elektryka
- hydraulika
- wykończenie wewnątrz

tel.: 884 864 592

Vita Med
Przychodnia lekarska

PODSTAWOWA
OPIEKA ZDROWOTNA
www.vita-med.pl
22 266 88 90

LEKARZE
BEZ KOLEJEK

NFZ

Przy CH PROMENADA
ul. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 6

Zapraszamy
OTWARTE